

BÍLOVICKÝ

zpravodaj

LISTOPAD 1983

vydává MNV Bílovice n. Svitavou

KOMUNISTÉ V BÍLOVICÍCH PRO POLITIKU XVI. SJEZDU KSČ

Aktivní uskutečňování politiky KSČ naší základní organizací v místních podmínkách, v úzkém kontaktu s orgány MNV, MVNF, politickými a masovými organizacemi NF za aktivní pomoci většiny našich občanů se za léta socialistického rozvoje nesmazatelně zapsalo do tváře naší obce. O tom se můžeme kdykoliv přesvědčit. Stačí jen letmý pohled a připomeneme si — zaklenutí potoka Časnýře, most u Sokolovny, přístavbu základní školy, obchodní středisko, výstavbu mateřské školy, zřízení knihovny, výstavbu bytoven nad kostelem, sídliště na Polance, klubovny SSM, myslivců, a v současné době rekonstrukci domu v ulici Husově na klubovnu Svazarmu, rekonstrukci šaten na hřišti kopané ale i výstavbu samotného hřiště, šatny na tenisovém hřišti a řada dalších. Ano, je toho hodně, co bylo ve prospěch zlepšení životních podmínek našich občanů vytvořeno a nejmarkantnější jsou výsledky na úseku výstavby obce.

V nastoupené cestě dále pokračujeme. V návaznosti na závěry XVI. sjezdu a usnesení okresní konference KSČ jsme na výroční schůzi 14. ledna 1983 přijali pro současné funkční období do konce roku 1985 politický program, jehož obsah je plně v souladu s cíli dalšího rozvoje socialistické společnosti.

V oblasti činnosti MNV je zaměřen k zabezpečování úkolů volebního programu NF přijatému při volbách, plnění závěrů 4. pléna ÚV KSČ zaměřeného k využití zemědělské půdy a zejména závěrů 6. pléna ÚV ke zkvalitnění práce národního výboru na všech úsecích jeho činnosti.

Důraz je položen na ideově výchovnou činnost zaměřenou na objasňování otázek vědeckého světového názoru, otázek ateistické výchovy s cílem dosáhnout u občanů uvědomělé socialistické smýšlení a anagažované jednání. Dominantní postavení při prohlubování ideově výchovné činnosti všech organizací má MVNF, který má rovněž i nezastupitelnou úlohu při vytváření akční, morální a politické jednoty celé NF v obci.

Věříme, že národní výbor a všichni jeho poslanci, tak i MVNF vyvinou potřebné úsilí k zabezpečení ideově politické výchovy a všech ostatních úkolů současného funkčního období, které jsou o to náročnější, že jsou zabezpečovány v období boje za udržení světového míru. Věříme také, že všichni schopní občané ještě zvýší svoji aktivitu na realizaci úkolů dalšího rozvoje naší obce, které budou sloužit především jim.

Výbor ZO KSČ v Bílovicích nad Svitavou

SBOR PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Sbor pro občanské záležitosti slaví v tomto roce 30 let svého založení. K tomuto výročí jsme v prvním pololetí připravili slavnostní členskou schůzi, o které jsme psali v časopise „Směr“. V druhém pololetí připravujeme „Slavnostní besedu s důchodci“, která se bude konat 23. října ve 14 hodin v kulturním domě. Na tuto besedu budou pozváni zakládající členové SPOZ, kde bychom jim rádi poděkovali za jejich vykonanou práci.

Bude uspořádána malá výstavka fotografií z některých akcí, pořádaných SPOZ, jako je vítání dětí do života aj. Také výstavka pamětních knih od založení sboru až po ty dnešní. Všechny tyto knihy a fotografie si můžete prohlédnout a snad na nich poznáte sebe i svá vnoučata.

Na tuto besedu zveme všechny důchodce, jak ty dříve narozené, tak i ty mladší. Věříme, že se v hojném počtu na besedě sejdeme.

O program a pohoštění se postarají všichni členové SPOZ. Přijďte si s námi pobesedovat a pobavit se!

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V letošním roce od 1. 1. 1983 do 31. 8. se v naší obci narodili tyto naši noví občanci:

Kala Jan	Bednařík Marek
Kislínger Tomáš	Huška Lukáš
Valoušek Petr	Tůmová Hana
Šmatlákova Barbora	Langr Martin
Zdražil Stanislav	

Všem těmto novým občánkům přejeme hodně zdraví a jejich rodičům hodně radosti ze svých dětí.

V druhé polovině roku od 1. 6. do 31. 12. 1983 se dožili nebo dožívají životních jubileí tyto naši občané:

93 let	87 let
Wilczinski Rudolf	Kapustová Kateřina
92 let	86 let
Hrubá Ludmila	Hrůzová Růžena
89 let	Kocmanová Marie
Bedáň Antonín	
88 let	85 let
Švehla Rudolf	Koudelka Vilém

80 let

Němec František
Macháčková Anežka
Daňková Ludmila
Fialová Štěpánka

Hanuška Vavřinec
Krahulec Metoděj
Moučková Marie
Lázničková Marie

Všem těmto jubilatům SPOZ srdečně blahopřeje a do dalších let přeje hodně zdraví a životní pohody:

A nakonec tu smutnou zprávu:

Od 1. 2. do 10. 9. 1983 jsme se rozloučili s těmito spoluobčany:

únor:

Zavadilová Marie
Skoták Karel
Kutscherauer Ludvík

červen:

Pálka Viktor
Sochor Vojtěch

březen:

Křižan Karol
Pokorný Emil
Dočkal Vladimír
Tribula Antonín

červenec:

Jelínková Marie
Nejezchlebová Marie
JUDr. Šatinský Oldřich

duben:

Taranzová Marie
Svobodová Marie

srpen:

Kala Vilém
Nerudová Antonie
Melendová Marie

květen:

Srba Adolf
Kalová Alžběta
Trnková Anna

září:

Uher Václav

V únoru toho roku tragicky zahynul náš bývalý spoluobčan Jiří Zbur ve věku 20 let.

Koncem června zemřela naše nejstarší spoluobčanka paní Aloisie Hebká, t. č. v domově důchodců v Sokolnicích ve věku nadožitých 103 let. I s těmito občany jsme se rozloučili v krematoriu města Brna.

Všem těmto zesnulým věnujeme tichou vzpomínku

předsedkyně SPOZ Dvořáková Zdena

Z historie bílovických lesů

Psané dějiny kolem Bílovic nad Svitavou sahají do středověku a historicky ověřené záznamy mají původ ve věcech majetkových. Při zápisech o majetkových změnách je označován majetek jako „zboží“, které přechází na nového majitele buď prodejem nebo darem či dědictvím.

V první doložené zprávě z Obřan v roce 1240 jistý Přibyslav, brněnský kastelán na Veveří, dostal obřanský „újezd“ výsluhou za své kastelánské služby. Rovněž v této době se dotýká historie bílovických lesů oblastí Hádů. Smil z Brumova a Strálek, majitel Líšně, zakládá v roce 1261 vizovický klášter a dává mu kromě jiných panství také vsi Lešnov (Líšeň) a Obce, jež jsou dle zápisu ohraničeny lokalitami, označenými místními názvy. Tak např. veřejná silnice brněnská, hranice podolská, orná silnice veřejná, vrchol Lysé hory, z něhož je vidět Obřany, meze na kopeček za Říčanice a prostředkem Stvelika na vrchol hory již slove Vysoká, odtud prostředkem údolí, již slove Obecní žleb a drží se právě mezi Obcemi a Ochozí až do údolí . . .

Skutečnost, že mezi obcemi nejsou jmenovány Bílovice, svědčí o tom, že se jednalo buď o vesnici svobodnickou, nebo což je pravděpodobnější, o obec Brodek, dříve zaniklou, na jejímž místě vznikla nová osada Bílovice. V roce 1365 uváděné osady, patřící Ronovu, obsahují záznam okolních obcí a též Brodek, zatímco v roce 1567 namísto toho již Bílovice. Po několika majetkových změnách přechází zboží na Albrechta z Boskovic, když tento záznam pochází z dešek zemských.

V tehdejší době sloužily lesy jednak pro zdroj přírodního výskytu zvěře, jednak jako zásobárna stavebního a zejména palivového dřeva. Způsoby lovu byly parforsní, to je pomocí všech prostředků včetně koní a psů, rovněž způsob těžby byl primitivní, tak zvanou toulavou sečí, která se řídila okamžitou potřebou paliva, nebo užitkového dříví.

V tak zvaném lánském rejstříku z roku 1675, což byl podklad ke zjištění stavu rustikálního osazení z důvodů daňových, jsou uváděny Bílovice jako součást novohradského panství s 23 trvale osedlenými usedlostmi a třemi nově osedlenými.

Do období lánských rejstříků spadá také omezníkování hranic panství, i když jsou dokady v tzv. hraničních protokolech, že již za časů Jana Šembery (srovnej s místním názvem Šumbera) byly vyráženy do kmenů šemberovské hřeby. Protože hranice probíhaly většinou lesy, používalo se jako hraničních znaků stromů. Vybrané stromy se označovaly „nárazy s cejchy“ a když náraz zarostl, byl opět obnoven. Z téže doby pochází zmínka o poskytnutí výhody válkou postiženému obyvatelstvu „ve volném kácení dřeva, na stavby potřebného.“

V témže století je první záznam o postavení mlýna v Bílovicích v roce 1612, který nesl panství 86 zlatých. Do 17. století spadá též rozvoj hutí, ať již na zpracování železné rudy (Josefov) či sklářské olomučanské, což se nepříznivě projevuje v okolních lesích zvýšeným odběrem palivového dříví, takže musí být dováženo z Černé Hory. Záměrná podpora průmyslových závodů zvedá znenáhla cenu dřeva. V roce 1643 přechází novohradské panství v držení Karla Eusebia Liechtensteina, který má pro provoz hamrů zvláštní porozumění. Zajištění pracovní síle se děje cestou robotní povinnosti, která ukládá kácení a svážení dřeva, dovážení dřevěného uhlí, ale též tíživou povinnost honit zvěř jako vlky, kance, svině, rysy, lišky a divoké kočky. Upravuje se také právo k lovu ryb. Bílovickým povolovala dříve vrchnost odchyt ryb na Svitavě od blaneských hranic až po Bílovice. Toto oprávnění napadají v roce 1644 vranovští mniši Pauláci tak, že musí být o věci knížetem rozhodnuto. Souhrnným výkladem poddanských povinností vydává však teprve syn Karla Eusebia Liechtensteina Adam v „Řádu poddanském“ a který převzal novohradské zboží v roce 1684.

Z řádu poddanského jsou zvláště zajímavá ustanovení, týkající se lesnictví, jako např. z přísahy myslivce: jelikož jsem k této povinnosti foitovské povolán k lesům, mýtám, lizům a revírům mně ke správě a opatrování svěřeným bedlivě dohlížeti, zvěř dle nejvyšší možnosti hájiti a bez poručení pana hejtmana a hofjágra nic nestříleti, aby dříví nekradli a lesů buď J. M. knížecích, neb pustých selských nevyváželi . . .

V období Jana Adama Ondřeje Liechtensteina dochází ke vzniku Adamova, který byl založen jako kolonie pro ubytování dělníků v hamrech — hamerníků, první název Adamova se připomíná v roce 1685. Robotou byli povinni k hamrům poddaní, pocházející též z osady Bílovice.

Jan Adam rovněž na svých statcích velmi mnoho stavěl, jako Lanškroun v Čechách, zámek Plumlov na Moravě, mnohé kostely apod. Měl znamenité vzdělání a široký rozhled, který rozšířil cestami po celé Evropě, při čemž ve stavební činnosti neviděl jen stránku účelovou, ale i sociální. Zcela záměrně odstraňoval stavební činností nezaměstnanost jako důsledek narůstajícího živilu bezzemků na venkově.

Ing. Dr. techn. Milota Macharáček

Literatura: Ing. Dr. techn. Alois Jančík: Dějiny lesního závodu Vysoké školy zemědělské v Brně, scriptum, Praha 1966.

Z činnosti ČSL

Místní organizace Československé strany lidové v Bílovicích nad Svitavou dovršuje 15 let obnovené činnosti. Je to krátké období v historii obce, ale členové ČSL, po boku s ostatními organizacemi Národní fronty, snažili se svými skromnými možnostmi přispět k všestrannému rozvoji naší obce a společnosti, jak to vytyčovaly volební programy NF. Při nejrůznějších akcích NF, v údržbě a vzhledu obce i ve výstavbě svých domovů odpracovali desetisíce hodin. V posledních letech to byla výsadba a stálá údržba parku u kostela, oprava kostelní věže a pak celé střechy. Ve vlastní okresní soutěži se MO ČSL umístila vždy na předních místech.

V politické práci to bylo množství schůzí, které mimo referát vždy přinášely filmem nebo diapozitivy seznámení s celým světem. Poslanci a členové komisi obětavě plní své povinnosti. Ústřední školou ČSL v Klínici u Prahy prošlo 11 členů. MO také každoročně zajišťuje fotodokumentaci oslav 1. máje.

V sociální činnosti každoročně navštěvují staré a nemocné občany a není opomenuta ani pečovatelská pomoc a dárcovství krve.

K optimistickému postoji k životu i k naší obci a naší krásné zemi členové přispěli obětavou prací v četných společenských podnicích. Bylo to 38 zájezdů do všech koutů naší vlasti a na okrasní akce — plesy, koncerty, estrády — (32 zájezdů). Vlastních plesů, hodů a zábav bylo 29. Místní organizace pořádala i tři výstavy obrazů, několik dramatických zábavných pořadů pro důchodce a literární vzpomínkové večery (Bří Čapků, Moravě, Rudolfu Těsnohlídkovi). Každoročně i MDŽ s vlastní estrádní náplní.

Členové ČSL také pořídili výstavní panely a taneční parket. Obojí dali do užívání Osvětové besedě v Bílovicích.

MO ČSL děkuje občanům, kteří v uplynulých letech s porozuměním podpořili její snahy o bohatší život v naší obci.

Výbor MO ČSL v Bílovicích

Literární Bílovice

Bílovice nad Svitavou jsou úzce spjaty s historií pokrokové české literatury, především s dílem S. K. Neumanna, bratří Čapků, Rudolfa Těsnohlídka a dalších spisovatelů. Mnohým svědectvím přispívají také k historii českého výtvarného umění. O systematické zpracování této tematiky chce usilovat Kruh přátel literatury a umění při Osvětové besedě v Bílovicích nad Svitavou. Jeho založení předcházela konference katedry české a slovenské literatury a literární vědy filozofické fakulty UJEP v Brně nazvaná Literatura na Moravě. Výsledky této konference, která byla svolána 17. prosince 1982 a které se zúčastnili přední brněňští badatelé a vědci, přináší k tzv. „bílovické tematice“ nové a souhrnné pohledy, zejména s přihlédnutím k životnímu jubileu Rudolfa Těsnohlídka, v oblasti výtvarné pak Zdeňky Braunerové a jiných osobností. Referáty byly shrnuty do dvoudílné publikace nazvané — Literární Bílovice, která je dobrou pomůckou pro učitele a všechny zájemce o literaturu a umění. Zájem o tuto publikaci díky odborně poutavému ztvárnění byl tak mimořádně velký, že výbor Kruhu přátel literatury a umění vydá ještě do konce tohoto roku další tak zvaný Zpravodaj Literární Bílovice 1983. Tento zpravodaj bude obsahovat další pojednání o literárních a uměleckých osobnostech úzce spjatých s životem a občany Bílovic nad Svitavou. Distribuce tohoto Zpravodaje bude prováděna opět Osvětovou besedou a MNV Bílovice nad Svitavou.

Milan Slaný, organizační pracovník KPLUB

Kolik stojí půjčování v knihovně?

Od počátku roku 1983 by v naší lidové knihovně zaveden na návrh odboru kultury ONV nový způsob vybírání poplatků za půjčování. Pravidelní čtenáři se už s ním seznámili, jistě však nebude na škodu si vše zopakovat:

Základní poplatek se vybírá ve formě paušálního příspěvku za jeden kalendářní rok, a sice čtenáři výdělečně činí 6 Kčs, ostatní (děti, důchodci, ženy v domácnosti, studenti apod.) polovinu, tedy 3 Kčs za rok. Pokud je v rodině více čtenářů (rodiče, děti, prarodiče), je možno uhradit půjčovné tzv. „rodinným paušálem“ ve výši 10 Kčs za kalendářní rok. Čtenáři, kteří se přihlásí do knihovny od 1. září, platí pouze polovinu paušálu, tedy 3 Kčs, resp. 1,50 Kčs, ten, kdo se přihlásí až v prosinci, platí poplatek pouze za následující rok.

Je tedy zřejmé, že poplatky knihovně jsou stále takřka symbolické, cena za celoroční půjčování je v průměru nižší než vstupenka na jediné filmové představení. A pečlivý čtenář opravdu víc knihovně platit nemusí. Pokud ovšem nevrátí knížky včas, pak je knihovník povinen vrácení knih upomenout. A to samozřejmě stojí čtenáře o nějakou tu korunku navíc. První upomínka 1 Kčs, druhá 3 Kčs a třetí, už doporučeně, 10 Kčs. Když by se knihy nevrátily ani potom, může čtenář očekávat návštěvu knihovníka ve svém bytě, resp. vymáhání soc. majetku prostřednictvím MNV. Také poškození knihy, resp. její ztráta z nedbalosti musí být knihovně nahrazena, ale o tom snad zase až někdy příště.

Na závěr ještě malá poznámka: Čtenáři, dospělí i děti, kteří jsou ochotni v knihovně pomoci, poplatek za půjčování platit nemusí.

Miloš Kudera, knihovník

Výkup druhotných surovin

Vedoucí výkupny Sběrných surovin v Bílovicích nad Svitavou podává občanům — dodavatelům zprávu o výsledku sběru druhotných surovin za dobu od března do konce měsíce srpna 1983.

V prvním sloupci jest uvedeno množství vykoupených surovin v běžném roce, ve druhém množství v roce minulém za stejnou dobu, ve třetím z toho vyplývající rozdíl a konečně ve čtvrtém procento plnění.

	1983	1982	rozdíl	%
Papír	25 845 kg	33 140 kg	-7 295 kg	78 %
Textil	4 026 kg	2 760 kg	+1 266 kg	146 %
Akubaterie	1 591 kg	2 720 kg	-1 129 kg	58 %
Barevné kovy	589 kg	860 kg	- 262 kg	70 %
Olovo	281 kg	240 kg	+ 41 kg	117 %
Hliník	22 kg	80 kg	- 58 kg	28 %
Zinek	0 kg	26 kg	- 26 kg	0 %

Z uvedeného porovnání výkupu za stejnou dobu letošního a minulého roku jest patrné, že jsme se opozdili ve výkupu některých, pro naše státní hospodářství nesporně velmi důležitých druhotných surovin.

Ještě však není konec roku a proto se všemi dodavateli věříme, že na konci roku nebude rozdíl v porovnání výkupu v tomto a v minulém roce.

Tak milé děti a jejich rodiče — máme co dělat!

JUDr. Vlastimil Kartous, vedoucí výkupny

Zajímavá čísla z Bílovic

Rok	1830	1870	1890	1900	1910	1920	1930
Počet obyvatel	469	760	919	1050	1445	1800	2217
Počet žáků školy v Bílovicích	35	91	141	159	232	350	312

Rok	1940	1950	1960	1970	1980	1983
Počet obyvatel	2310	2410	2349	2219	2253	2285
Počet žáků školy v Bílovicích	291	319	309	218	266	308

Při srovnání údajů o počtu žáků je třeba vzít v úvahu, že se v minulosti měnila velikost školního obvodu a že k nám chodili žáci z různých obcí.

1891 — postavena národní škola trojtřídní

1921 — nadstavba 2. poschodí

1922 — škola rozšířena na pětitřídní

1. 9. 1923 — zřízena bývalá měšťanská škola

1931 — školu navštěvují žáci ze šesti obcí

15. 9. 1951 — otevřena školní družina a školní jídelna

17. 4. 1961 — 165 přespolních žáků odešlo do nové školy v Kanicích

2. 3. 1962 — zahájeno vyučování v odborných pracovnách v přístavbě na školním dvoře

1. 9. 1981 — přešli do naší školy opět žáci z Řícmanic

Zveme Vás na

LAMPIÓNOVÝ PRŮVOD

který vyjde v **pondělí 7. listopadu** přesně v 17 hodin od školy, abychom vzpomněli u hrobu sovětských vojáků na místním hřbitově
66. výročí Velké říjnové socialistické revoluce

VÝROČNÍ SCHŮZI ČESKÉHO SVAZU ŽEN

která se koná v **úterý 15. listopadu** v 19 hodin v kulturním domě
CSŽ zve na tuto schůzi všechny své členky i další ženy, které mají zájem o veřejnou práci a chtějí rozšířit řady CSŽ.

VEŘEJNOU SCHŮZI ZO KSC V BÍLOVICÍCH

která se koná v **pátek 18. listopadu** v 19.30 hodin v kulturním domě

PROGRAM: 1. Plnění závěrů 6. plenárního zasedání ÚV KSC
2. Plnění volebního programu NF v roce 1983
3. Příprava volebního programu na rok 1984

Vzhledem k závažnosti programu zve ZO KSC všechny občany

VEŘEJNÁ ZASEDÁNÍ MNV V BÍLOVICÍCH

která se konají v **pátek 28. října a v pátek 30. prosince**

vždy v 19 hodin v kulturním domě

Ze zpráv rady MNV a komisí MNV se dozvíte o všech důležitých akcích i přípravových činnostech v naší obci a svou účastí se můžete přesvědčit jak vámi zvolení poslanci vykonávají svůj mandát.

Dotazy, připomínkami a diskusními vystoupeními můžete dát MNV podněty ke zlepšení práce.

Přijďte v co nejhojnějším počtu

Vydává MNV a MV NF Bílovice nad. Svit. — Za redakci odpovídá Bořivoj Nejezchleb ředitel ZDS, tel. 65446. — Vychází dvakrát do roka k jarním a podzimním agitacním dnům. — Povoleno ONV Brno-venkov pod č. 456.12/83-Lá 55 Neprodejné. Vytiskl Tisk 58 provozovna Dolní Kounice 7037-83—456.12/83 Lá 223